

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 401/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. T. a M. T., obaja bytom B., zastúpených advokátom JUDr. M. G., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 44 C 30/2008-40 z 20. mája 2009, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 12 Co 135/2009-58 z 10. decembra 2009 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 45/2010 z 28. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. T. a M. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2010 doručená sťažnosť A. T. a M. T. (ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 12 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 44 C 30/2008-40 z 20. mája 2009, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 12 Co 135/2009-58 z 10. decembra 2009 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 45/2010 z 28. mája 2010.

Sťažovatelia uviedli, že pred okresným súdom uplatňovali nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru ich rodinného príslušníka proti Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky. Okresný súd žalobu zamietol posúdiac ju vecne podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu v znení neskorších predpisov s odôvodnením, že žalobcovia neboli v konaní vecne legitimovaní, a preto ich nárok nebol dôvodný. Toto rozhodnutie bolo v celom rozsahu potvrdené krajským súdom, ktorý v rozhodnutí objasnil otázku posudzovania vecnej legitimácie, avšak vec právne posúdil podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti štátu za škodu“). Napokon najvyšší súd dovolanie podané sťažovateľmi odmietol z dôvodu procesnej neprípustnosti ich dovolania, keď preskúmajúc postup krajského súdu v odvolacom konaní nezistil sťažovateľmi namietanú procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, a so zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Sťažovatelia svoju sťažnosť zdôvodnili tým, že okresný súd posudzoval vec podľa nedostatočne zisteného skutkového stavu aplikujúc nesprávny právny predpis, teda vec nesprávne právne posúdil, a namietali, že okresný súd prerokoval a rozhodol vec v neprítomnosti splnomocneného zástupcu sťažovateľov napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania, čím došlo k porušeniu základných procesných pravidiel v konaní pred súdom. Uvedenú vadu konania neodstránil ani krajský súd, keď

vydal rozhodnutie bez nariadenia pojednávania. Podľa sťažovateľov nesprávnym výkladom § 9 zákona o zodpovednosti štátu za škodu krajským súdom došlo k porušeniu čl. 46 ods. 3 ústavy, pričom ani najvyšší súd sa s dôvodmi odvolania a dovolania nevysporiadal. Na záver uviedli, že k porušeniu základného práva na spravodlivý proces môže dôjsť nielen v dôsledku väd konania, ale i v dôsledku samotného rozhodnutia vo veci. Sťažovatelia tiež nesúhlasili s rozhodnutím súdov o náhrade trov konania pozostávajúcich predovšetkým z trov právneho zastúpenia vzniknutých advokátovi žalovaného, pretože súdy neaplikovali § 150 OSP nevidiac v okolnostiach prípadu dôvody hodné osobitného zreteľa.

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd vo veci vydal toto rozhodnutie:

„1) Základné právo sťažovateľov na spravodlivé konanie bolo porušené.

2) Okresný súd Bratislava III konaním a rozhodnutím vo veci zo dňa 20. 5. 2009 č. 44 C 30/2008-40, Krajský súd Bratislava konaním a rozhodnutím vo veci zo dňa 10. 12. 2009, č. 12 Co/135/2009-58 a Najvyšší súd SR Bratislava konaním a rozhodnutím zo dňa 28. 05. 2010 č. 1 Cdo 45/2010 porušili Ústavu SR a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

3) Sťažovateľovi sa podľa čl. 127 ods. 3 priznáva finančné zadostučinenie a to vo výške 100.000,- EUR...

4) Sťažovateľ má právo na náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných opráv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili.

V prvom rade je potrebné poznamenať, že v zmysle už citovaného § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom. Súd môže rozhodovať iba o porušení tých práv a v súvislosti s tým konaním, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovatelia v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti domáhajú. Podľa ustálenej judikatúry tvrdenia o porušení iných práv a v iných konaniach, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť ich argumentácie (III. ÚS 149/04).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti

advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Vychádzajúc z obsahu podania a jeho príloh ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovatelia sú riadne zastúpení právnym zástupcom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde. Sťažovatelia predovšetkým neuvádzajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti, ktoré základné právo alebo sloboda bola porušená. V zmysle § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde však má sťažnosť obsahovať označenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa tvrdenia sťažovateľa porušené. Aj keď sťažovatelia v zdôvodnení svojej sťažnosti namietajú porušenie čl. 12 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, priamo v návrhu na rozhodnutie neuviedli, porušenie ktorých základných práv a slobôd má byť ústavným súdom preskúmané a následne rozhodnutím vyslovené. Predpokladom prípadného zrušenia rozhodnutia, ktorým mali byť porušené základné práva alebo slobody sťažovateľov, je vyslovenie porušenia konkrétne označených základných práv a slobôd rozhodnutím ústavného súdu (čl. 127 ods. 2 ústavy), ktorý tak môže urobiť len na návrh oprávnenej osoby (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a preto návrh rozhodnutia nie je vymedzený takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (m. m. III. ÚS 17/03). Napokon požiadavkám § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde nezodpovedá ani tá časť sťažnosti, ktorou sa sťažovatelia domáhajú priznania primeraného finančného zadosťučinenia, pretože návrh na jeho priznanie nie je žiadnym spôsobom

odôvodnený. Tieto uvádzané nedostatky v náležitostiach sťažnosti odôvodňujú odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K odstráneniu opísaných nedostatkov sťažnosti ústavný súd nepristúpil aj z dôvodu, že po preskúmaní jej obsahu zohľadňujúc požiadavku materiálnej ochrany základných práv a slobôd je sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu č. k. 44 C 30/2008-40 z 20. mája 2009 neprípustná a v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu č. k. 12 Co 135/2009-58 z 10. decembra 2009 a uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 45/2010 z 28. mája 2010 už na prvý pohľad zjavne neopodstatnená.

1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Sťažnosť v časti, ktorou sťažovatelia namietajú rozsudok okresného súdu č. k. 44 C 30/2008-40 z 20. mája 2010, ústavný súd považuje za neprípustnú podľa § 24 zákona o ústavnom súde, pretože sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, a tento nedostatok podmienky konania (t. j. nedostatok právomoci ústavného súdu), pre ktorý bola skoršia sťažnosť odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 231/2010-20 zo 6. mája 2010, nie je možné považovať za odstránený. Uvedený nedostatok podmienky konania vyplýva z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. V danom prípade namietané rozhodnutie okresného súdu podlieha revíznej právomoci krajského súdu v odvolacom konaní, preto v súvislosti s namietaným porušením označených základných práv je z ústavného hľadiska podstatné a určujúce len preskúmanie postupu krajského súdu (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

2. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu

Neprípustnosť sťažnosti podľa § 24 zákona o ústavnom súde však nemožno konštatovať vo vzťahu k rozsudku krajského súdu. Ústavný súd zaujal názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 358/09); preto bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 231/2010-20 zo 6. mája 2010 odmietnutá skoršia sťažnosť sťažovateľov z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, keďže v tom čase nebolo na najvyššom súde skončené konanie o dovolaní podanom sťažovateľmi z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP, ktoré ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy (II. ÚS 31/00, II. ÚS 102/04). Ústavný súd však majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ústavy aj vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach konštatoval, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní je sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verzus Česká republika, rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29/uznesenie č. 3 a tiež rozhodnutia ústavného súdu II. ÚS 324/2010, III. ÚS 192/2010).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nemôže byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav, aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, a ani mu neprislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, avšak patrí právo každého na to,

aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (napr. IV. ÚS 77/02). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Bez toho, aby ústavný súd podrobne opisoval odôvodnenie napádaných súdnych rozhodnutí, ktoré sú sťažovateľom známe, ústavný súd po preskúmaní ich obsahu hodnotí namietaný rozsudok krajského súdu (vrátane konania, ktoré mu predchádzalo) ako ústavne konformný a zodpovedajúci obsahu základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na všetky relevantné námietky, ktoré sťažovatelia nastolili v odvolaní proti rozsudku okresného súdu (a obdobne ich formulovali aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu), krajský súd podal dostatočnú odpoveď, do ktorej ústavný súd v zásade nie je oprávnený zasahovať. Na kľúčovú otázku v konaní týkajúcu sa vecnej legitímácie sťažovateľov podal krajský súd podrobnú odpoveď opierajúcu sa o ustálené názory formulované občianskoprávnou teóriou. Právne posúdenie veci krajský súd dostatočne odôvodnil a oprel o relevantné právne normy, pričom ústavný súd ako odpoveď na námietky sťažovateľov len zdôrazňuje, že pre určenie osoby, ktorej bola nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda, je potrebné prihliadať aj na § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu za škodu (a nielen na § 9 ods. 2, z ktorého sťažovatelia izolovane odvodzujú svoju argumentáciu), z ktorého vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie. Keďže v danom prípade takýto úkon alebo rozhodnutie bol orgán verejnej moci povinný urobiť voči rodinnému príslušníkovi sťažovateľov, a nie voči sťažovateľom samým, krajský súd logicky považoval za prvý predpoklad úspešnosti ich žaloby preukázanie účasti v hmotno-právnom vzťahu. Tvrdenia sťažovateľov o tom, že odvolací súd zmenil skutkový stav, ústavný súd nepovažuje za presvedčivé ani za dostatočné pre záver o nedostatočne zistenom skutkovom stave, a preto iba odlišnosti

v právnom posúdení veci medzi krajským súdom a okresným súdom nie sú bez ďalšieho dôvodom na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) OSP. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Ďalej je potrebné poznamenať, že ani o odňatí možnosti konať pred súdom neboli sťažovateľmi označené žiadne dôkazy. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie krajského súdu nevykazuje také nedostatky, z ktorých by bolo možné vyvodit', že toto rozhodnutie je svojvoľné a porušujúce základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Otázka posúdenia podmienok na náhradu škody je vecou zákonnosti a jej vyriešenie nemôže viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov obsiahnutého v čl. 46 ods. 3 ústavy.

S prihliadnutím na odlišnú argumentáciu sťažovateľov pri rozhodovaní o trovách konania v jednotlivých štádiách konania ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach prípadu rozhodnutie o trovách konania podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (a v jeho medziach) nemôže viesť k porušeniu označených základných práv a slobôd, pričom aj z gramatického výkladu § 150 OSP vyplýva, že toto ustanovenie možno aplikovať len vo výnimočných prípadoch. K porušeniu čl. 12 ods. 4 ústavy namietanému v súvislosti s rozhodnutím súdov o trovách konania ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej sa jeho aplikácia v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia osobitne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (ide teda o sprievodný účinok porušenia základného práva alebo slobody). Zásady vyjadrené v uvedenom článku ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Patria k ústavným direktívam adresovaným predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov (II. ÚS 123/02, IV. ÚS 231/07). Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť je v rozsahu namietaného porušenia čl. 12 ods. 4 ústavy zjavne neopodstatnená.

3. K namietanému porušeniu práv uznesením najvyššieho súdu

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 45/2010 z 28. mája 2010 bolo dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu odmietnuté. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010).

Pokiaľ teda najvyšší súd preskúmal všetky podmienky, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu, osobitne posudzujúc podmienky podľa § 238 OSP a existenciu vady podľa § 237 písm. f) OSP, dospejúc k záveru o neprípustnosti dovolacieho konania, na základe čoho dovolanie podané sťažovateľmi odmietol, uvedeným postupom neporušil označené práva sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočne a presvedčivo a nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o odmietnutí sťažnosti tak, ako to vyplýva z výrokovej časti

tohto rozhodnutia, pričom ostatnými návrhmi sťažovateľov sa už nebol dôvod ďalej zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2010